

BAJAI HIRLAP

Politikai lap.

Megjelen minden vasárnap reggel.

Szerkesztőség: Türr István-utca 11. — Telefon-szám: 28.
Kiadóhivatal: Kollár A. könyvkereskedése, hol az előfizetések
és hirdetések felvételnek.

Felelős szerkesztő:

Dr. Lemberger Ármán

Előfizetési árak:

Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre
2 kor. 50 fill. — Egyes szám ára 20 fillér.
Hirdetések jutányosan számítatnak.

Rohamlépésben a bukás felé.

Hiába csürnek-csavarnak a koalíció pauszálási újságjai, hiába tagadják már az egyre jobban szállongó válsághíreket, bizony-bizony elérkezett a vég kezdete.

A kiegyezés ügyét a héten elintézték. Magyarországot úgy, ahogy van, átadta a koalíciós kormány a bécsi kéznek, hogy azt csinálja vele, ami neki tetszik. Ez az elintézés azonban mégsem hozta meg az eredményt, melyet vártak tőle. A magyar kormány állása nem szilárdult meg, sőt ellenkezőleg: ingatagabb, mint a válság napjainak legbizonytalanabb idejében. Mert a függetlenségi párton valósággal forrongás ütött ki, a kiegyezésnek orozva való megkötése és az önnálló vámtérület teljes csődbejutása miatt. Hozzájárul a helyzet bonyolításához az alkotmánybiztosítékok dolga is és egy Polónyi-féle akna, amelyet a bukott ember és pártívei most akarnak elhelyezni az amugy is tántorgó kormány útjába.

A helyzet annyira éles, hogy a kormány szabadon választhat, melyik kérdésbe akar belebukni és mikor szándékszik az első lépést a bukás felé megtenni. Politikai körökben, miniszterek és képviselők között a legizgatottabb hangulat uralkodik. A tanácskozások és tárgyalások egymást érik, de az eredmények csak pillanatnyiak. Mindig történik valami újabb, ami felszakítja a befedett veremnek a száját...

Ott kezdődik az immár biztos bukás örvénye, hogy a király a hét elején várát-

lanul elutazott. Elutazott és elvitte magával az alkotmánybiztosítékokat is.

Pedig a kormány azt remélte, hogy a koronázási jubileum áhitata kiváltja a fejedelemből az epedve várt és az annyiszor sürgetőt elhatározást. Sőt, ezt nemcsak remélte, hanem követelte is. Záros határidőt szabott a koronának. Az a hét, amelyre a király Budapestre jött, volt a határidő. Erre fogta magát a király s hazautazott Bécsbe negyednap. Ez volt a felelete.

Előbb azonban külön-külön fogadta Andrásyt és Apponyit. Miért Apponyit is? Ez a kérdés sok töprengést okoz a koalícióban: hiszen a kultusztárcának semmi köze az alkotmánybiztosítékokhoz. Hát először is a mai klerikális világban a kultusztárcának mindenhez van köze; hozzája igazodik az egész kabinet politikája. De Apponyit nem azért fogadta a király. Hanem azért, mert Andrásyn kívül Apponyi is tárcakérdést csinált ama záros határidőből. Andrásy és Apponyi szolidárisak voltak abban, hogy egy percig sem, szolgálnak tovább, ha a király még elutazása előtt hozzá nem járul az alkotmánybiztosítékok haladéktalan betérjesztéséhez. Azonban a király elutazott anélkül, hogy megsürgetőt elhatározását meghozta volna. A bucsu-audienciára tehát üszivel mentek el Andrásy és Apponyi, de üres kézzel távoztak. Azaz, hogy mégsem egészen üres kézzel. Visszahozták lemondási kérvényüket, amelyet a király nem fogadott el.

A válság tehát elhalasztódott. Az sem titok többé, hogy meddig. A nyári ülésszak befejezéséig. Tehát június végéig. Akkorára

fog az alkotmánybiztosítékok sorsa eldőlni. Ha a király akkoráig is megmarad azon az álláspontján, hogy előbb az általános szavazati jognak kell életbelépnie s az ilyen alapon választott új parlament határozzon majd az egész függő kérdésekben, akkor lemond Andrásy és Apponyi, ami mulhatatlanul az egész kabinet bukását vonja maga után.

Igy kell érteni a jól értesültek ama formuláját, hogy »válság még nincs, de a kabinet helyzete öfelsége elutazása után rendkívül súlyos lett.«

A valóság pedig az, hogy az alkotmánybiztosítékok dolga nem oka, legfeljebb csak alkalmja a kormány bukásának.

Ezt a kormányt s az egész koalíciós uralmat megölték a saját hazugságai. Igért nemzeti politikát, s törvénybe iktatta a felekezeti iskolák idegen oktatási nyelvének érinthetlenségét.

Igért közjogi haladást, s feladta Horvátországban a magyar állameszmének negyven éven át szerzett összes vívmányait.

Igért demokráciát, s meghonosította a nagybirtokos magnásoknak a középkor barbságával vetélkedő oligarchiáját.

Igért békét a királlyal és a béke oltalma alatt gyümölcsöző reformmunkát, s alig melegegett meg alatta a nyereg, rögtön új viszályok magvát hintette a korona közé.

Megkötött egy paktumot, amelyről azt mondotta, hogy kiírta a közelet talajából a visszavonásokat, de utóbb minden keletkező konfliktust azzal mentegettet, hogy a paktumból ered.

TÁRCA.

A kékhasu herceg.

— A Bajai Hirlap eredeti tárcája. —

Írta: **Kantzsai Ferenc.**

Ennek a történetnek két hőse van. Az egyik megbukik, a másik meghal.

Hívják pedig az egyiket Gasztonnak. Szép név. Előkelő név. Az öreg Weisz nagyon jól tette, hogy fiának ilyen jóhangzású nevet választott. Ha a saját nevét testálta volna reá, a puritán kongásu Ignácot, akkor az ifju Weisz, — bocsánat a föltevésért — minden reggel vizes nyolcasokat locsolhatna valamelyik rőföskereskedés padlójára. Így azonban drámairással foglalkozik, mert Weisz Gaszton hivatalnok lett.

A bankifjak ugyanis drámát írnak, melyet a színházak visszautasítanak. Viszont a drámairók vállókat írnak, ezeket meg a bankok lökik a Nirvánába. Okosabb volna, ha a váltókkal a bankifjak foglalkoznának és a darabokat a drámairók csinálnak.

Gyerünk tovább.

A másik hős neve: Jakab, polgári állására

való nézvést: dongó. Tehát a legyek osztályához tartozik.

Weisz Gaszton, miután meggyőződött, hogy ötfelvásos drámái a kutyának sem kellenek, mérész elhatározásra serkent. Operettet írt. A librettója kissé különösnek nevezhető, de a zenéje annál érdekesebb. Ő maga komponálta a muzsikát is. Félhang ide, félhang oda, elvégre mellékes. Operettjével sorra ostromolta a budapesti színházakat, de haszlatlan. Megpróbálkozott a vidékkel.

Egy reggel, mikor felment a bankba, kiejtett a zsebéből valamit. Öszehajtott papíros volt. Senki se vette észre. Fölvette és elejtette még egyszer.

Grün, a könyvelő megszólalt:

— Mit hajgálodzik avval a cédulával?

— Hát mit? A cédulával? — Itt van a lábam előtt.

— Az ám! A sürgöny! Adja ide hamar!

— Hát odaadom? Vegye föl, — szolt nyugodtan Grün, a könyvelő.

Ebben a pillanatban vad csöngetés hallatszott a főnök szobájából és Gaszton sietve loholt a bankisten színe elé.

Ezt az alkalmat felhasználva, a kíváncsi praktikáns fölvette a cédulát. Nézi. Hát egy sürgöny. Olvassa; majdnem kiugrik a szeme úgy olvassa:

Weisz Gaszton

budapest

gyoengytyuk utca 4.

mezoelaboro majus 10 keekhasu herceg tuenemenyes vasarnap premiere szerzoet elvarjuk uedv sardy

A praktikáns bután mered a betűkre, nem tudta kihámozni jelentésüket. Gaszton visszajött és kitépte a kezéből a sürgönyt:

— Micsoda indiszkreció? Hát láttak ilyet... Az ember nem tarthat semmit titokban.

Gaszton hosszasan méltatlankodott, de mivel senki sem intézett hozzá egyenes kérdést a sürgöny tartalmát illetően, felolvasta önként: Kékhasu herceg tüneményes. — Vasárnap premier. Szerzőt elvárjuk. Üdv. Sárdy.

Megtudjuk ezekből, hogy Gaszton operettjének címe: A kékhasu herceg és hogy a mezoelaborci szintársulat igazgatója, Sárdy uram, előadásra tüzte.

A magyar királyi Operaház nézőterének felsőbb régióiban, a cirádák közt tulságosan elszaporodtak a pókok. És Jakab, a dongó, miután egyik unokaöccsét szemelátára gyilkolták le a pókok, társai előtt kijelentette:

A legujabban megjelent képes

Á R J E G Y Z É K E M E T

kérje, melyet bárkinek portómentesen és díjmentesen küldök.

WEISZ J. HUGÓ órákészítő és órákereskedő Szeged, Kárász-utca 6. szám.

Valódi svájci nikkell remontoir zsebóra 3 évi felelősség mellett, 5 kor. — 5 drb átvételénél 5% engedmény.

A paktumban elvállalta az általános szavazati jogot, de azzal a hátsó gondolattal, hogy kitolja, valameddig lehet, ha pedig többé nem lehet, inkább lemond, semhogy megcsinálja.

Ugyanabban a paktumban kötelezte magát az újoncjutalék felemelésére, de ezt a kötelezettséget felélel letagadta, felfelé pedig megtagadta.

Megígérte a nemzeti erőgyűjtés politikáját s hadisorba állította a nemzetiségeket, a munkásokat, a horvátokat, felborítva ezzel az országnak a liberális korszak alatt sikeresen megőrzött politikai és társadalmi egyensúlyát.

Igérte a gazdasági függetlenséget és megkötött egy kiegyezést, amely 30 évre szólva s magában foglalná az ischli klauzulát.

Igért tiszta kormányzatot s csinálja a korrupciót.

Igérté a nemzet sajtó sebeinek gyógyítását s a hajbókolva szalutál a gotterhaltának és újonjgva közönszi az idegen nyelven titkos tanácsosokká esketett minisztereket.

Ennyi álnokság megölt volna egy egész országot. Hogyne ölné meg egy roska-dozó reakciós társaságot, amely vakmerően kihívja maga ellen a huszadik század korszellemét?

E hó vége felé temetés lesz. S a korporsó mellett ott fog ringani egy bölcső is: az új Magyarország bölcsője.

Szakadás a függetlenségi pártban.

A kiegyezés megkötésének híre nagy kedvetlenséget okozott a függetlenségi párt tagjai között. A képviselők egész nyíltan panaszkodtak, hogy a függetlenségi párt népszerűsége el fog pusztulni, ha kitűdődik a kormány csulos veresége.

Hamarosan mozgalom is indult meg a függetlenségi pártban, aminek az a célja, hogy a negyvennyolcas párt üzzön hamarjában olyan negyvennyolcas politikát, amellyel vissza tudná szerezni a veszendőbe menő népszerűséget.

A mozgalom első jeleiként *Okolicsányi László*, *Nagy Emil* és *Boros János* indítványokat dolgoztak be a képviselőház indítvány-könyvébe, amelyeknek a következő céjai vannak:

1. A földadó reformja.
2. Kataszteri reformok.
3. A progresszív adó behozatala.
4. A kincstári alapítványi földek bérbeadása.
5. A síkföldön levő hitbizományok felosztása és érdekerülettel való megváltása.
6. Földet csakis magyar honosok kaphassanak.

Ezeknek az indítványoknak a dolgában az említett három képviselő, akik mögött a függetlenségi pártnak körülbelül ötven tagja csoportosul, már

tárgyalt Wekerlével és Kossuthal. Azonban egészen mellékes ezeknek a tárgyalásoknak az eredménye. A függetlenségi pártnak ez ez ötven tagja megcsinálja a maga politikáját, akármit szól is hozzá Kossuth és Wekerle.

Strossmayer utóda. Gróf Apponyi Albert e heti kihallgatása alkalmából előterjesztést tett a királynak *Strossmayer* utódnak kinevezése iránt is. Az előterjesztés alapján a diakovári püspöki széket *Dvorszák* Antal helyettes püspökkel töltsék be, aki bizalmasa volt *Strossmayernek* s épp oly ellensége a magyar állameszmének, mint elődje volt.

Adó, katona, alkotmánybiztosítók. Az újverbszi választókerület polgársága vasárnap Topolyán négyülést tartott, amelyen *Baloghy* Ernő, a kerület képviselője beszámolót tartott. A gyűlés kimondta, hogy követeli az általános titkos választójog törvénybe iktatását, továbbá úgy a személy-, mint a földadó progresszivitását és a létminimum adómentességét. Követeli továbbá, hogy a vámszerződés semmiesítse se kötések továbbra, mint 1907-ig és hogy állítsák fel 1910-ben az önálló jegybankot. Felkéri egyben az országgyűlést, hogy *se katonát, se adót* ne szavazzanak meg addig, míg az alkotmánybiztosítók meg nem adnak.

Dalmácia visszacsatolása. Vasvármegye törvényhatósági bizottsága legutóbbi közgyűlésén elhatározta, hogy csatlakozik *Havass* Rezső dr. kir. tanácsosnak a képviselőházhoz benyújtott ama kérelméhez, hogy Dalmáciának a magyar birodalomhoz való visszacsatolása követeltesse.

A kiegyezés rejtelmiből.

Express-tudósítás.

Budapest, jun. 15.

Bécsi és budapesti források egybehangzón jelentik, hogy az osztrák és magyar kormányfőiről a kiegyezés alkudozása meglepő simán haladnak előre és a két kormány álláspontja között jelentékes közlekedés tapasztalható. Némely pontra nézve már teljes a megegyezés és még a harmincéves lejárát sem okozott magyar részről szakítást, viszont az osztrákok a közbülső vámvonal gondolatával látszanak megbarátkozni. A tanácskozások fennakadás nélkül folynak tovább és az alkuzók mindkét részről óvakodnak attól, hogy olyan kérdést vonjanak a tárgyalásokba, amely megoldhatatlan nehézséget okoznának, így például a bankkérdést egyelőre teljesen kikapcsolták. Ellenben szövegnyere került a kvóta-kérdés, amelynél az osztrákok azt a követelést támasztották, hogy a kvóta ügyét a kiegyezéssel párhuzamosan intézzék. Ami azt jelenti, hogy a kvótát is tíz esztendőre, hanem harminc évre állapítsák meg és az ischli klauzula érvénye a kvótára is terjedjen ki. Még ez a követelés sem volt elég vakmerő ahhoz, hogy a magyar kormányt a tárgyalások megszakítására bírja. A fogasabb kérdéseket kikapcsolták és csak az e hó végén, Bécsben folytatandó tárgyalásokon veszik elő.

Mikor is? E hó végén? Ebben a terminusban

rejlék a helyzet kulcsa. Ez a kulcs megnyitja a kormány legujabb taktikájának a rejtett ajtóit. És ezen az ajtón belátnak a legujabb kormányterv boszorkánykonyhájába.

Tudjuk és tudja az egész közvélemény is, hogy az alkotmánybiztosítók kérdését elődadják a nyári ülésszak befejezéséig, vagyis e hónap végéig. Addig el kell döntie, hozzájárul-e király az alkotmánybiztosítókhoz vagy sem. Az alkotmánybiztosítók dolgában való döntés és a kiegyezési tárgyalások folytatása egyazon határidőre esik és a terminusok összeeséséből világos a kormány taktikája.

Kártyanyelven ismeretes az a műszó, hogy »lazzirozás«. A játékos csak a silány, értéktelen lapjait küldi a harcba, engedi az ellenfelet előrenyomulni és az ütőkártyáit döntő csapásra, a játék végére tartogatja. A kormány most »lazziroz« felséges partnerével szemben. Nyíltan megkínálja a királyt azzal, hogy ha megkapja alkotmánybiztosítókot — vagy legalább is az alkotmány-garanciák valamely szurrogátumát, cserébe kész megadni:

a harmincéves kiegyezést az ischli klauzulával súlyosbitva, a fölemelt kvótát, ugyancsak az ischli klauzulával súlyosbitva, lemond a nemzeti bankról és belegegyezik abba, hogy csak 1915-ben állapítsák meg újabb tárgyalások után, életbe léptetéséig-e tényleg a közbülső vámokat, milyen vámtételeket és mely árucikkekre.

Készek az alkotmánybiztosítókért — vagy amit annak elkeresztelnek — cserébe Ausztriának feláldozni Magyarországot legvitalisabb érdekeit. Az ország hadd pusztuljon, csak ők maradhassanak továbbra is a nyeregben.

Igy iparkodnak áthidalni azokat az ellentéteket, amelyek az *Andrássy* és *Apponyi* fölfogása között egyrészt, másrészt a *Kossuth* *Ferenc* álláspontja között tátonganak. Hogy ez éppenséggel nem sikerül, mutatja az a mulatságos marakodás, amelyet a kormány egyes tagjai féléhivatalosaik után egymással folytatnak. A féléhivatalos Magyar Nemzetben például *Ugron Gábor*, nevének teljes aláírásával cikket írt, amelyben a legnagyobb határozottsággal fölívja a kormányt, hogy mondjon le és tegye lehetővé, hogy a koalíció teljes erélyvel indítsa meg a harcot a korona ellen. *Ugron* tudvalegőleg *Andrássy* szemellenben vezeti a Magyar Nemzetet, a kapocs közötté és a belügyminiszter között az *ő* *Herbertje*, aki már két vármegye főispánja. Az *Ugron* cikke tehát nyilván az *Andrássy* álláspontját tolmácsolja.

Vizont *Kossuth* *Ferenc* egyik féléhivatalosában, a Független Magyarországban *Burgján* *Aladár* hadalópárti manővereknek mondja válságról szóló híreket és óva inti a közvéleményt, ne menjen arra a lépre, amelyet darabotkezek raktak. Így kedveskedik egymással a kormány két irányzata. *Andrássy*ék türelmetlen kardcsörtetésnél nógatják a kormányt lemondásra és a koalíciót újabb nemzeti küzdelemre. *Nemcsak* elismerik, hogy van válság, hanem még siettetni is akarják. *Kossuthék* viszont, akik nem igen tudnak fölhevülni az alkotmánybiztosítókért, egyszerűen ledarabontozzák a belügyminiszter sajtóját. A koalíció egysége ime, gyönyörűen fest és a magyar kormánnyal alkudozó osztrák po-

— Ez nekem nem kávéház. Elhurcolkodom.
— Hová mégy *Jakab*? érdeklődött egy kíváncsi légy.

— Még nem tudom. Azt hiszem valahová vidékre, — választott hanyagul. És hozzátette:
— A telet Nizzában töltöm.

Ezzel kiröpült. Némi megatottság fogta el, midőn visszatekintett az *Opera* épületére. Eszébe jutottak a klasszikus *Wagner* előadások és a kövér habitűk, akik zsölyéikben mélyen aludtak és nyugodtan lehettek tartalmas véreket szopogatni.

— *Ej*, mit! *Gombház*, — ha leszakad, lesz más, — morfondirozott *Jakab*; és mielőtt elhagyta volna a fővárost, betért törzskávéházába, az *Operával* szemközti *Drechslerbe* reggelizni.

Megszokott helyére repült, a kopasz tőkepénzes mellé. Rátült az asztalra és miután egy atom haboskávét, és két atom cukrot bekebelezett, rászállt asztaltársa orrára és nagyot cuppantott belőle, (csak ezt a pasast sajnálom, elméledett *Jakab*, mert ez mindig jól táplálkozik és a vére kitűnő.)

— No, de lássuk az újságot, — szót *Jakab* erélyesen és addig csipkedte a tőkepénzes kezét, míg az, csupa idegességből, a kezében tartott lapot a színházi rovatig lapozta.

Jakab ráment a színházi rovat soraira és kényelmesen sétálva olvagatta a festett világ híreit.

— *Mba*, ... *Megint* a *Parasztbecsület!* Jó, hogy elmegyek és nem kell milliommórod megnéznom. A Nemzetiben megbukott az új darab ... Nekem mondják? Lássuk, mit ír a kis piszkos a Magyar Színházról? ... *Ajvé*. El se olvasom.

Jakab hirtelen felkiáltott:

— *Ez* már dőni! *Ide* elmegyek! *Meg* fogom nézni a *Kékhasu* herceg premierjét ... *Azt* hiszem, *Mezőlaborca* még idején eljutok. *Sietek* a *Keleti pályaudvarra*.

A következő percben már egy gyorsan vágatód fiakker tejezőült, mely történetesen a Keleti pályaudvarra igyekezett.

Egy hirtelenszöke, monoklis ifju ugrott ki a bérkocsiból és izgatottan rivalt a vasuti pontásra:

— *Elment* már a mezőlaborci vonat?

— *Tessék* sietni. *Öt* perc múlva indul.

A monoklis ifju a pénztárhoz rohant és tizenegyedik zónás elsőosztályu jegyet váltott a gyorsvonatra.

Jakab azonban nem váltott jegyet, mert ő ingyen utazik az összes vonatokon. Még az expressen is. A kalauz sohasem kéri tőle a jegyet. Sőt ottan szál ki a vonatból, ahol neki tetszik. Nyílt pályán is. És akkor, amikor akarja.

*

Ej, *ej*, tisztelt olvasó. *Tán* csak nem kételkedik mesénk valószínűségében? *Tessék* egy kissé emlékébe idézni, amikor *Szegedről* *Budapestre* utazott. *Nemde*, az itteni pályaudvaron, beszállt a kupé nyitott ablakán egy légy. Szatymazon pedig, bár ott nem áll meg a gyorsvonat, kiszállt. Két kövér légy, egyikük dongó, — éltesebb házaspár lehettek, — Egyedül ültek be a vasuti kocsiba és *Budapestig* utaztak.

Igy hát *Jakabunk* ama kijelentésében, hogy a telet *Nizzában* szándékozik töltöni, lehetett némi pöz, de lehetetlenség nem volt benne. *Jakabunk* régi terve, hogy idült hurutja ellen *Nizza* balzsamos levegőjében keres gyógyulást. Hogy pedig mégsem mehetett *Nizzába*, arról nem tehet. *Megakadályozta* benne a halál. És melyikünk lát a jövőbe? *Ember* tervez, akarom mondani: *Jakab* tervez, — tenorista végez.

*

Végezzük be mink is tanulságos történetünket.

Nem állítom, hogy a *Kékhasu* herceg azért bukott meg, mert rossz. Volt a bukásnak egyéb oka is. *Megtörtént* minden előkészület. hogy a bukás minél alaposabb lehessen.

Tudnunk kell, hogy a *Kékhasu* herceg színházhozatalának híre a *Mezőlaborci* *Harsona* szerkesztőjének veséjét törként járta át. A szerkesztő nem tűrt magánál nagyobb író egy városban: — ez a sajátsága magyarázza meg, hogy *Mezőlaborcon* szerkeszt és nem *Párisban*.

Most pedig idetolakszik egy budapesti alak. *No*, megállj! dühöngött a redaktor és hiveiből táborot szervezett, mely a premier estéjén az első sorokat foglalta el és tettekrekeszen leste azt a pillanatot, amikor, amikor szelvésként fűtyülhet. Több zsebben sipok és kereplők rejtőztek.

Gaszton a kulisszák mögött önrézetesen sétált. *Dicsősége* érzetében olyan volt, mint egy gögös pulyka, mely *Napoleonnak* tartja magát.

*

Jakab, mint régi színházi, kissé megkésve érkezett. Az első felvonás derekán. De nem sokáig maradt a nézőtérben. A kulisszák közé ment. *Habitű*eknek ősi joguk ez.

Nézte hát a kulisszák mögött, hogyan fejlődik az operett meséje és leste azt a pillanatot, amikor az énekesek és a zenekar egy véleményre jutnak *Valóban* sajtászerű zenéje volt ennek az operettnak. *A* dob és trombita vitték a melodiat, melyet a tenorista hol elejtett, hol fölveit. A tenorista, bizonyos *Borostyánffy* *Lehel*, a főszerepet kreálta, ő volt a *kékhasu* herceg.

A színpalak mögött egy pufók képű, borotvált bácsi nyargalászott:
— *Óriási!*

litikusoknak nagy kedvük telhet ebben a remek harmóniában.

Időközben serényen folyik az alkotmánybiztosítók megerősítése. Ötös kollégium vállalkozott arra, hogy az érces baritonu nemzeti hősből sipító eunucho csináljanak. Andrassy, Apponyi Hadik, Wlassics és Latkóczy fáradoznak azon, hogy az alkotmánybiztosítók közből kiszedjenek mindent, ami ellen a királynak kifogása lehetne.

Hogy Apponyi is közreműködik ebben a munkában, az már eleve biztosítéka annak, hogy ezt a munkát kálksburgi módon, jesuita fogásokkal végzik. Addig sejeleznek, higítanak, mázolinak rajta, míg fölfelé úgy fest, mintha ártatlan malaszt volna, lefelé pedig olyan a színe, mintha a korona összes jogaát a koalícióra ruházná át.

Mінде a lázas kapkodás, fejvesztettség és zúrávar benyomását teszi. Elérkezettünk már ahhoz a gomolyó káoszhoz, amely mindig meg szokta előzni a nagy válságokat.

Baja-szabadkai fővonal.

A kereskedelemügyi miniszter tudvalevőleg a baja-szabadkai vonal elsőrangúvátételét hátaozta el, miután ez a baja-bátaszéki vasuti hid kiépítése folytán szükségessé vált.

Fővonal lesz tehát a baja-szabadkai szárnyvasutóból a legközelebbi jövőben, mely elsőrangúsítás, miként ez az alábbi tudósításból kitünik, éppen nem a mi lokális érdekeink és vágyaink megvalósítását tűzte ki célul.

A baja-szabadkai vasut elsőrangúsításának közigazgatási bejárása a héten, f. hó 11. és 12-én ment végbe Baján.

A közigazgatási bejárás eredményéről a következő tudósítást vesszük:

Hegyeshalmi Lajos kereskedelemügyi miniszteri osztálytanácsos elnöklése alatt f. hó 11. és 12-én volt a baja-szabadkai vonal elsőrangúsításának közigazgatási bejárása. Az államvasutak részéről a bejáráson megjelentek: Tolnay Kornél üzletvezető, Bende Oszkár felügyelő, Solt Jakab és Szutrély Gyula főmérnökök, Medanics Romnold főmérnök az igazgatóság részéről és Schmidt Ödön kulturfőmérnök. A megye részéről Szankovics György kir. főmérnök és Vojnich Máté főszolgabíró, Baja város részéről Ambrozovics Lajos dr. főispán, dr. Hegedűs Aladár polgármester, dr. Klénáncz György tisztí ügyész, Rauschenberger Ferenc t. mérnök, Weisz Nándor tanácsnok és a törvényhatósági bizottság részéről Drescher Gyula, dr. Rajk Aladár, dr. Fehér János. Bácsbokodot az előjárásága képviselte.

Folyó hó 11-én megállapította a bizottság, hogy az átépítés folytán hol lesznek átjárók, párhuzamos utak, mely vízerezsek szüntetendők be, hol építendőek újak, mindezek persze a változott viszonyoknak megfelelően.

Megállapított, hogy bácsbokodi állomás kibővítését és meghosszabbítását, Baja határában Mátéháza elnevezéssel új állomás építetik. Dr. Hege-

dűs Aladár azon előterjesztése, hogy a Szegedi-uti vasuti átjáró felül- vagy aluljáróként alakítsák át, mint kívánság vétetett jegyzőkönyvbe. Ezután a polgármester indítványára kiszállottak a helyszínére az átjárók megtekintésére.

F. hó 12-én folytatták a tárgyalásokat, melyekről a következő tudósítás számol be:

A bajai bizottság a következő kérelmeket terjesztette elő:

1. A baja—szabadkai vasutvonal elsőrangúsítását célzó munkálatoknak közigazgatási b. járására Baja város közönsége részéről kiküldött bizottság azon kérelmet terjesztette elő, hogy a vasuti indóház az elsőrangúvát átálakítsák kapcsolatosan kibővítettessék és restaurációval ellátassák.

Kérelmünk támogatására felhozzuk, hogy a vasuti indóház az eddigi vasuti forgalom mellett is szüknek bizonyult. Most midőn a baja—szabadkai vonal elsőrangúvát átálakítják s Bajánál a Duna át-hidalatlik, s ezzel kapcsolatosan a forgalom tetemesen emelkedni fog, a vasuti indóház kibővítése feltétlenül szükségessé fog válni.

2. Ugyancsak a fenti indokból kéjük a vasuti raktárak szaporítását és kibővítését, amelyeknek szük volta kereskedői körökben már eddig is állandó panasz tárgyát képezte.

3. Kérjük továbbá a rendelkezési állomás létesítését akként, hogy a vonat- és mozdony-személyzet itt lakjék, illetve, hogy a vasutak innét indulhassanak, tehát, hogy Baja ne közbeeső állomásnak tekintessék.

4. Ezenfelül azt a kérelmet terjesztjük elő, hogy munkásvágyán azonnal állítsák fel a kocsi-rakományok szabadabb be- és kirakodása céljából, miután a forgalomban már most is zavarok tapasztalhatók.

5. Kérjük továbbá az előjóságot berakodásának alkalmasabb helyre való áthelyezését, miután a mostani berakóhely nem felel meg rendeltetésének.

6. Kérjük a légszuszvilágítás azonnali bevezetését. 7. Végül kérjük a vasuti indóházról a Bezeredy Pál-utcaig vezető gyalogjáró létesítését.

Ezek voltak a kívánságok, melyeket előterjesztettek és amelyeknek teljesítését joggal remélhettük. A kereskedelemügyi miniszter képviselőjének válasza azonban nagyon is lehűtő volt. Ime:

A vasuti indóház kibővítése nincsen tervbe véve. A kiküldött bizottság ugyan beveszi a kívánságot a jegyzőkönyvbe, de a miniszternek ajánlani nem fogja, mert az állomás kibővítését a kormány nem vette tervbe és kibővíteni nem is fogja egyelőre. Az éttrem berendezésének kívánságát a bajaikak elejtették azaz az indokolással, hogy a parkban fog a város a maga költségén egy vasuti vendéglőt építeni, amely jövedelmező befektetés lesz.

A raktárak kibővítése, megnagyobbítása tervbe van véve és meg is fog történni.

A rendelkezési állomásra vonatkozó kívánság teljesíthetetlen, mert Baja csak átutó közbeeső állomás lesz. A főállomás Szabadka és Dombóvár, innét fognak kiindulni a vonatok és itt cserélik fel a személyzetet.

A közigazgatási bejárás elnökének szavaiból azt vettük ki, hogy Baja csupán amolyan átutó állomás lesz, mint például Bács-Almás.

A munkás, illetve csonka vágány megépíttetik, már a tervbe bele is van rajzolva. Jegyzőkönyvbe vétetett.

Bóditom, hódítom, bumm.

Kékhասnak lenni szép,

Kékhասnak lenni jó,

Oh mi jó, oh mi jó, bumm.

Jakabot elbájolta az ária és látni akarta a tenoristát egészen közéről. Arrafelől repült ki a nyílt színre, a lámpák elé.

Most kellett a magas cének következnie. A tenorista kitért a torokát.

... A részeg Jakab éppen arra repült. Hirtelen heves légáramlatot érzett, mely egy sötét barlangba sodorta. A barlangban krakógás támadt és Jakab a barlang fenekén levő nyílason át egy nyálkás csöbe sodródott, ahol megfulladt.

Jakab, szegény, sohasem tudhatta meg, hogy az a barlang voltaképpen a tenorista torka volt. Jakab halála miatt a magas céből rettenetes gikszert támadt.

A mezőlaborci szerkesztő bérenci füttyültek, sipoltak, hagyával hajgálództak.

A darab megbukott. Weisz Gaszton csufos bukásának ez az igazi története.

Egy becsipett dongó miatt dőlt dugába operett-szerzői pályája.

*

Ime, sokszor ily apró katasztrófák döntik el a dícsőségért való törekvésnek sorsát. De lehet, sőt valószínű, hogy a fátum keze miködik közre. Egy dongónak kellett Budapestről Mezőlaborcra utaznia, hogy szegény Weisz Gaszton mindörökre megbukjék.

Azért, ha dongót láttok, üssétek igródon. Mert sohasem lehet tudni, hogy a szinpadí igródomnak melyik remekműve forog veszélyben.

Az előjóság berakásának áthelyezésére vonatkozó kérelem nem teljesíthető.

A légszuszvilágítás bevezetését az állomás helyiségbe (ez már benne van a 90 milliói beruházási javaslatban is) és a Bezeredy utcai gyalogjáró létesít.

Ha még mindezekhez hozzávesszük, hogy a szegedi-uti vasuti átjáró alul vagy felüljáróvá való átálakítása nincsen biztosítva, már csak azért sem, mert a bizottság nem mint tervet, hanem csak mint kívánságot vette jegyzőkönyvbe, megállapíthatjuk, hogy sokkal kevesebbet kapunk, mint amennyit joggal várhattunk a baja—szabadkai vonal elsőrangúsításától.

HIREK.

— Mennyivel járulunk a bajai közúti hidhoz? Ezt a kérdést intézi hozzánk a kereskedelemügyi miniszter, a héten érkezett leiratában. A mi közgyűlésünk ugyanis sürgető fölterjesztést intézett a kereskedelmi kormányhoz a közúti hid megvalósítása iránt és erre most a miniszter kérdéssel felel... Olyan kérdéssel, melyre mi felelni alig fogunk tudni...

— Deputáció Kossuthnál a baja—kiskőrösi vasutért. Kiskőrös város küldöttsége tisztelt csüörtökön délelőtt Susterly Ferenc kereskedelemügyi miniszternél és Szterényi József államtitkarnál. A küldöttségben résztvettek Bíró Bertalan, a kiskőrösi függetlenségi párt elnöke, Melezer Gyula főszolgabíró, Ziczián Pál főbíró, Ravaló Pál főjegyző, dr. Abonyi Ignác ügyvéd, Tóth István, Kiss István és Bohér Mihály földbírtokosok. A küldöttség azaz a kérelmlem járult a miniszter elé, hogy az építendő bajai vasutat Kiskőrösön át vezessék és a kiskőrösi pályaudvart kibővítsék. A miniszter is, az államtitkár is biztató választ adtak a deputációnak.

— Zenésmise. Folyó hó 18-án, kedden délután az érsek jövele alkalmával a helybeli r. kath. plébánia-templomban zenés mise lesz, melyen előadatik: Ecc: sacerdos magnus és Jő Atyánkért esedéklünk kezdetű egyházi dallamok 19-én, szerdán reggel 8 órakor Dankó Lajos zenekara közreműködésével előadatik: Seyler C. miséje. Offertoriumra Veni sancte Gütlerlertől.

— A bajai érettség. A héten voltak a bajai főgimnázium maturandusainak ugynevezett »meleg napjai.« F. hó 10-étől 12-ig folytak az érettségi vizsgálatok, Selez Robert dr. tankertelti kir. főigazgató elnöklése mellett. Az érettségi vizsgálatok eredményeilegítő volt. Jeleben érettek: Grätzer Lajos, Grünhut Aladár és Rohrböck Ferenc. Jól érettek: Hoffmann Emil, Koncz László és Molnár Mátyas. Tizenegyen egyszerűen érettek, három fiatalembert pedig 2 hónap múlva teendő javító vizsgálatra utasítottak.

— Bajaiak társas kirándulása a pécsi kiállításra. A »Magyar Védőegyesület« bajai hódja, karöltve az »Ipartestület« társas kirándulást tervez a pécsi orsz. kiállítás megtekintésére. Felkérjük tehát mindazokat, kik ezen kiránduláson résztvenni óhajtának, sziveskedjenek e hó 18-ig az ipartestületi jegyzőnél jelentkezni, hogy lakásról idejékorán gondoskodni lehessen. Indulás e hó 23-án reggel 5 óra 40 perckor hajóval Mohácsra és innen tovább Pécsre.

— A főispán további szabadságon. Mint értesülünk, főispánunk: Ambrozovics Lajos dr., rokona Kossuth Lajos Tódor és a kereskedelemügyi miniszter Kossuth Ferenc társaságában részt vesz a dobosinai Kossuth-szobor leleplezésénel. A főispán négyheti szabadságideje e hó 12-én lejár, azonban a fenti okokból csak 17-én fogja újra megkezdeni hivatalos működését.

— Gyászrovat. Mély gyász érte a héten újból Szűcs Ödön volt bajai, jelenleg budapesti géppályost, ki csak pár héttel ezelőt vesztette el édesatyját. Testvére, Szűcs Alfréd f. hó 8-án 43 éves korában, rövid szenvedés után jobblétre szenderült Karlsbadban, hol súlyos gyomorhájára gyógyító irt keresett. Az élte dreakán elhunyt férfit özvegye, sz. Pollák Adél és négy kiskoru gyermeke gyászolja. A gyászoló család Budapestre szállította halottját és e hó 14-én délelőtt helyezte hamvait örök pihenőre a rákoskereszturi izraelita sírkertbe. Béke vele!

— Eljegyzés. Rosenthal Lajos mohácsi kereskedő eljegyezte Scheiber Olga urlányt, Scheiber Mór bajai gabona nagykereskedő leányát.

— Baja! huszárök osztálygyakorlata Szabadkán. Julius hóban a szokottnál mozgalmasabb lesz az élet Szabadkán. Két huszárezred fog gyakorlatokat tartani teljes létszámmal. Ott lesz Szabadkán a szegedi 3. honvédiuszrezred arad' osztályával együtt és a szabadkai 4. honvédiuszrezred bajai osztálya is. A két ezred július 10-étől 20-ig osztálygyakorlatokat tart.

— Új rendőrkapitány. Ambrozovics Lajos dr. főispán, a Scheibner Gyula nyugdíjazásával megüresedett bajai rendőrkapitányi állásra dr. Molnár Mihály budapesti rendőrfőigazgatót nevezte ki. Az új rendőrkapitány kedden tette le a hivatali esküt dr. Hegedűs Aladár polgármester kezeibe, azután átvette hivatalát.

Kékhաս az én nevem,
Mert a nőket kedvelem
Édvelem, kedvelem, bumm,
Szűke, barna, ifju nő,
Közélembre hagyha jó!

— A bácsalmási főszolgabírói állásra eddig 4 pályázó van; Horváth Dezső h. főszolgabíró, Koller Oszkár szolgabíró, Popovits Sebő vm. főlevéltárnok és Tripolsky Gyula vm. aljegyző. Mindanegy jelölt érdekében erős agitáció folyik. A választást eredetileg a mostani júniusi közgyűlésen óhajtották megejteni. Egynémely időközben felmerült jelenség azonban alighanem arra fogja indítani az intéző köröket, hogy az általános restaurációval kapcsolatosan töltsék be. Ez utóbbi esetben továbbra is Horváth Dezső vezeti a bácsalmási főszolgabírói állás ügyeit. — A bácsalmási járás vezetői körének általános kívánsága, hogy Koller Oszkár, a járásnak régi, agilis és népszerű szolgabírája nyerve el a főbírói széket. Bizton hisszük — írja b. almsívi levelezőnk — hogy a vármegye ezt az általános kívánságot teljesíteni fogja.

— **Miniszteri biztos a tanítóképzőben.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a bajai tanítóképzőben tartandó tanítóképesítő vizsgálatokhoz Szabó Károly kir. tanácsost, kir. tanfelügyelőt rendelte ki előnkül.

— **A bajai gyakorló iskola új vezetője.** Apponyi Albert gróf vallás- és közoktatásügyi miniszter Bocskay Kristóf helyére, a helybeli tanítóképzőhöz Urhegyi Jenő okl. polgári iskolai tanítót nevezte ki gyakorló iskolai tanítónak.

— **Épül a gőzfürdő.** A bajai izr. hitközség gőzfürdőjénél az átalkatási munkálatok serényen folynak. A gőzfürdő a modern igényeknek teljesen megfelel és július elején átadatik rendeltetésének.

— **Iskolai értesítés.** A városi polgári iskola az évről évi vizsgálatokat f. hó 20-án, 21-én és 24-én fogja megtartani; a tanulók rajzait és írásos munkáit f. hó 19-én tesszük öt napi közszemlére. Baján, 1907. jun. 11-én. Az igazgatóság.

— **Tisza István gróf a megyei közéletben.** Nagyváradról táviratozzák: Bihar megye törvényhatóságában Hegyessy Márton elhalálása folytán megüresedett az első szakosztály elnöki tisztsége. Ez az első szakosztály, amely hatvan tagból áll, a vármegye ügyeinek egyik legfontosabb intéző bizottsága. A vármegye közéletének vezetői férfai körében az az óhaj nyilatkozott meg, hogy erre az állásra Tisza István gróftól nyerjék meg. Ma, szombaton volt a szakosztály ülése, mely alkalommal Tisza István gróf Nagyváradon volt; a szakosztály egyhangulag megválasztotta elnökévé és máris bizonyosra veszik, hogy Tisza István gróf ezt a tisztséget el fogja fogadni, ami azt jelenti, hogy ezután fokozottabban vesz részt Bihar megye közügyeiben. Tisza István gróf körülbelül három napot fog Nagyváradon tölteni, résztvesz a vármegyeinek jövő héten, szerdán tartandó közgyűlésén, ezt megelőzőleg a vármegyei 67-es párt értekezletén.

— **Tüzoltó-egyleti közgyűlés.** A bajai önkéntes tűzoltó-egylet f. hó 23-án délután tartja rendes évi közgyűlését a városi székház kis tanácsstermében.

— **Épülő közutak a környéken.** Az 1904. évi XIV. t. cikkel engedélyezett beruházásokból tudvalevőleg a megyei közutak egy része kiépült. Sztankovics György kir. főmérnök a bácsalmási közigazgatási bizottság ülésén jelentést tett arról, hogy a vármegye területén az alábbi utakon a földmunkák és a kőanyag-szállítás már folyamatban van és ezek még az idén ki fognak épülni. Itt közöljük következő Baja városot érdeklő munkálatokat: A regőcei vasuti állomáshoz vezető 1 km. hosszú törvényhatósági közút. A csávolyi—katymári törvényhatósági közút 18—1006 km. szakaszán Katymár határában. A baja—mélykúti törvényhatósági közút 8667—123 és 35—37 km. szakaszán Baja és Csávoly között, illetve Mélykút határában. — A baja—mélykúti törvényhatósági közút 35—37 km. szakaszán Mélykút község határában. A többi bennünket érdeklő utó jövő évben kerül munkálataiba.

— **Bajai tanítók esküje.** A kultuszminiszter értesítette a bajai közigazgatási bizottságot, hogy az állam által fizetett tanítói korpólételek az h. végvél beszűnteti, de nyomban folyósíttatja azok részére, akik leteszik az esküt a magyar alkotmányra. Akik ezt megtenni vonakodnának, azok elvesztik az államnyújtotta segílyt. Az eskü letételének módokaitra és idejére vonatkozólag a napokban kiad a kultuszminiszter egy körrendeletet.

— **Királyunk koronázási paripája.** Azt a fehér paripát, amelyen I. Ferenc József király a koronázáskor lovagolt, június 8-ika után visszazárolták Bécsbe és azóta nem nyergelték fel. A lovastestőréskadron istállóinak egy külön szakaszában helyezték el, minden nap megjáratták, jól tartották. A 80 as évek elején mult ki a történelmi nevezetességű állat. A semmivestéstől élete utolsó idején már nem akart enni, lesoványodott és nehogy nyomorúságosan éhen vessen, tanuk jelenlétében agyonlőtték. Az uralkodóknak be kellett mutatni a paripa hosszú, fehér sörényét és egyik patáját, hogy kimúlt. A király aztán elrendelte, hogy a patát és a sörényt alkalmas helyen mindörökké megőrizzék.

Igy is történt. Az épület kapujától balra egy nagy üvegszekrényben helyezték el a patát, amelynek felső részét ezüstszegéllyel verték ki és pirosbáronnyos állványra alkalmazták; erre a kis állványra éretáblásként szegezték ezzel a bevéséssel:

Cerbero.

Lovagolta I. Ferenc József ő csász. és kir. felsége a koronázáskor, 1867. jun. 8-án Budapesten. A pata főlébe akasztották föl az üvegszekrényben a sörényt és köröskörül a nyergét és a négy ezüst patkót. A koronázási fehér paripa husz évig élt kegyelem-abrakon.

— **Kisiparosaink adómentessége.** A nagyváradai törvényhatósági bizottság körében mozgalom indult meg, hogy a kisiparosok ideiglenes adómentessége tárgyában irjanak föl a kormányhoz. Az indoklás szerint a házak és gyárak kapnak adómentességet és kedvezményeket, míg a kisiparosokat mindjárt súlyos adókkal terhelik meg. Ez az oka annak is, hogy az önállósítás oly nagy nehézségekbe ütközik s így állami érdek volna a kisiparosok adómentesítése. Nagyvárad város ebben az irányban fölír az országgyűléshez és köriratát pártolással végezt a törvényhatóságoknak, így Bajának is megküldötte.

— **Courteline és a tolvaj.** Mostanában egy érdekes kis történet foglalkoztatja egész Páris, amely Courtelinevel, a bohózatíróval történt meg. A költőnél nemrégiben betörték s pár értékes tárgyat ellopottak tőle. A tolvajt azonban nemsokára elfogták s a lopott holmit a rendőrség lefoglalta. Courteline ezek után a rendőrséghez fordult, hogy holmiját visszakapja. A rendőrség azonban akkór csak az esetben volt hajlandó visszaadni, miután már a tolvajokat elítélik. Courteline ezért tehát ügyvédje útján értekezésbe lépett a tolvajokkal, akik egy elismervényt adtak neki, mely azt bizonyítja, hogy a lopott tárgyak Courteline tulajdonai, mire Courteline visszakapott mindent. Néhány nap múlva azonban idézést küldtek neki, melyben felszólították, hogy tanuskodjék a tolvajok ellen. Courteline megjelent a törvényszék előtt, de nem akarta a tolvajokat bepanaszolni, s azt mondta, tisztán a törvényszék iránti udvariasságból jelent meg. Azután a következő párbeszéd fejlődött ki köztük s a bíróság között:

— Itt a közbiztonságról van szó, önnek kötelessége panaszt emelni.

— De uram, én egyáltalában nem kérosultam meg. A tárgyaitam visszakaptam. Ellenben a rendőrséggel folyton bajom van: ellopja az időmet és végig boszant. S most én tölem még több időt akar elrabolni, mert azt tanácsolja, hogy ezen urak ellen forduljak, akik hozzám oly szivesek voltak, hogy azokat a dolgokat, melyeket hivatásuk szabad gyakorlása közben szereztek maguknak, rögtön átadták nekem. Én tiltakoztam az ellen, hogy panaszt emeljek. Szólt is nyugodtan távozott.

— **Miből fognak sorozni?** A sorozóbizottságok kilátásai esztendőről esztendőre komorabbakká válnak, de amit most Pécsről jelentenek az egyenesen a kétségbe kergetheti a hadsereg jövőjét szíven viselőnek lelkét. A híradás — hivatalos jelentés alapján — újságolja, hogy Nagyharásban, egy virágzó baranyamegyei községben az elmúlt esztendő folyamán egy, egyetlenegy fiugyermek született. Ez az eredménye a kívándorlásnak, egynek és minden egyéb nyavalyánknak, mely a latifundium jóvoltából az ország nyakára szakadt. Hogy ez az egy gyermek megéri-e a katonasort, abba még szintén lesz beleszólása a tudóvécnek és közegészségügyünk egyéb fogvatékoságainak, melyeknek szintén van valamelyes közük a nagybirtokos-uralomhoz. Vajjon miből fognak husz esztendő múlva sorozni?

— **Egy kiló oroszán.** Erre a kérdésre, hogy mennyit ér egy kiló oroszán, eddig kevesen tudtak volna válaszolni; azonban tegnap óta már van a válasza egy kis támpont. Az állatkert állatainak becslesét ugyanis tegnap befejezték és megállapították az összes állatok értékét. Mégér pedig a 419 állat szőröstül-bőröstül és csontostul együtt 52000 koronát. Oroszán, elefánt, tigris, medve, ugyahogy van. És ez a baj éppen, mert, ha nem ugy volnának ezek a szegény, idült, rokkant állatok, amint vannak, akkor éppen tízszer annyit érnének. De így a szőrüket nem lehetett semmire se taksálni, mert azt a moly kirágta; a bőrük összezsutott, husuk nincsen, tehát a csontjukat vehették csak számításba. Átlag egy kiló oroszán és tigris 124 koronába kerül, körülbelül annyit adhat a spódiungyár az oroszánokért, tigrisekért. Mert csontjuk, az van szegény állatoknak. Ez az egyetlen, ami rajtuk, bennük valamit ér.

— **Rajzkiallítás.** Az állami tanítóképző-intézet növendékeinek rajzmunkálatai, — színes növény, állat és emberképek — az intézet rajztermében kiállították és ott napokint d. e. 10—12 és d. u. 3—5 óráig megtekinthetők. Ugyanezen időben tekinthetők meg a slódmunkálatok is.

— **Új gazdasági tudósító.** A földmívelésügyi miniszter Bács-Bodrog megye bácsalmási járására nézve Besze Antal mélykúti lakost a gazdasági tudósítói tiszttel bizta meg.

— **Táncoktatás.** A tisztelt szülők és a tánc kedvelő ifjúság szives tudomására hozom, hogy Baján, a Bárány-szálló termében ez évben is tanfolyamot nyitok. Iskolás növendékek részére a délutáni, felnőttek részére az esti órákban.

Gyakorlók részére kívánatra külön boszontanfolyamot nyitok.

Beiratásokat a tánc helyiségben június hó 29. és 30-án délután 5—6 óráig a szülők kíséretében kérem eszközölni.

A tanítás július hó 1-én délután 5 órakor veszi kezdetét.

Tekintettel az 1906. évi július 1-én megjelent újabb belügyminiszteri rendeletre, mely szerint a gyermekesopót a 15. évig terjed, azaz nem lehet egy 15. évet meg nem töltött és egy 15. évet már betöltött gyermeket együtt tanítani. Felhívom a tisztelt szülők szives figyelmét arra, hogy gyermekeiket korábban taníttatni sziveskedjenek s így nem jutnak abba a kellemetlen helyzetbe, hogy ilykoru gyermekeket kétszer kelljen kísérni, másrészt abból a szempontból is célszerű, hogy van még ideje a gyermeknek az ismétlésre.

Gyermekek 8—9 évtől már részt vehetnek, mely az első csoportot képezi. A második csoport, ugyancsak iskolás növendékek részére, a 15. évtől feljebb szinte délután nyar oktatást.

A tisztelt szülők szives pártfogását a multban megköszönve, s ez alkalommal kérve, vagyok Budapest, 1907. június hóban.

Kiváló tisztelettel Kabai Tany József.

Most jelent meg.

Faustus redivivus.

Kanizsai Ferenc új novelláskönyve.

— Ára 2 korona. —

Kapható: Szerkesztőségünkben és a szerzőnél, Csuka Ferenc írónál Szabadkán.

Jó házból való

középiskolát járt flu

t a n u l ó n a k

felvételik

KOLLÁR A. könyvkereskedésében.

Bajai közigazgatási interjú.

— A „Bajai Hírlap” saját kiküldött interjúvaljótól. —

Meglátogattam Bührum mestert, a szuggeszió és mnemotechnika tudóst, aki volt oly kedves, hogy felkérsem egy privát seance-ot rendezzen. A művész ur megcsinogatta lobogó fűrtjeit, behívtá sápadt médiumát, azt rövid uton elalattta és várakozó tekintettel nézett rám.

— Kérdezzen uram, — sottogta, miközben szemeit igyekezett Svengali-állapotba helyezni.

Kissé izgatott a dolog, hogy most módomban áll fellebbenteni a jövőnek ugynevezett fátyolát. Elfogott a kísértés, hogy a magam ügyeiben kérdezősködjem. Hogy megtudjam, meddig élök, mikor leszek tiszta minden adósságtól, hány esztendő múlva lépek elő a hivatalomban, megkapom-e a fekete hímdőt s nem szándékozik-e meghalni Amerikában egy olyan milliomos, akit családi okmányokkal vérbeli nagybátyámnak vonalhatnék. De mivel Baján ezidőszent az egész vonalon az önzellen közérdek dühöng mint vezéreszme: uralkodtam öns gondolatáimon s a köz mezejére vetettem magamat.

— Szeretném tudni — sugtam a mesternék — rendben van-e a város szénája?

Azt hiszem, egy adófizető polgártól elég korrekt és indokoltan helyén volt ez az igen fontos közigazgatási kérdés. Hiszen mi alig teszünk mást, csak közigazgatunk.

A mester felíratta velem a kérdést s tulvilági, remegő hangon vallatta a csöndesen szunnyadó médiumot:

— Filippó, felelj . . . Felelj gyorsan . . . Mond meg, mi áll ezen a papíron?

— Az áll — válaszolt hasonló magyarsággal a bekötött szemű idegen — hogy: Pénzünk az nekünk nincsen.

Megdöbbenem. A mester mosolyogva nézett rám, mintha csak azt akarná mondani: No lám, hát nem isteni a mi tudományunk?

— Add meg a választ szabatosabban — folytatta a mester. — Filippó, gondolkodjál csak... Miért nincsen pénze a városnak?

— Azért, mert van két vicinálisa.

— A vicinális... igen a vicinális... Mond Filippó, felelj gyorsan, kinek a vicinálisáról tudakozdók ez az ur?

— A v-áros vicinálisáról.

— Nos... és?... Gyorsan, Filippó!

— Rendben van. Meglesz a dunapataji is, a kiskőrösi is.

A mester boldog volt. Én pedig megemmitültem a gondolatolvasásnak e csodája előtt.

— A közigazgatásról ennyi általánosságban elegendő — kockáztattam meg révedezve a véleményemet.

— Rendelkezzék velem — folytatta a mester.

— Mikor indul meg a baja-bátaszéki vasut?

— Mikor a hid megépül, mikor az alépitmények elkészülnek s a közigazgatási bejárás megtörténik.

— Bravó... S mikor lesz Bajának 150,000 lakosa?

A médium diszkrétan elpirult. No, gondoltam, válasznak ez is elég. Az érzékenységet respektálni kell. Folytattam tehát a vallatást.

— Mondja kérem, megkapjuk-e a téli kikötőt?

— Feltétlenül, ha összetesszük jól a markukat s önök káriják el, mikor azt a miniszter a versengő városok közé lehajítja.

— Tökéletesen igaz van. Mit tetszik gondolni, illetve gondolatolvasni arról, ki az új főkapitány?

— Erre a kérdésre egészen precizen felelhetek. Akit a főispán kinevezett.

— Nagyon jó. S vajjon az ideai nyáron is oly rettentő por lesz az utcákon, mint tavaly?

— Ha a várost rendszeresen nem locsolják: igen.

— Meglepő. Fenomenális. Mester, az ön médiuma valóban érti a dolgát. De engedjen még egy kérdést. Mikor építik már a bajai színházat?

A médium dühösen felugrott:

— Mit gondol az ur, Isten vagyok én? Lehetetlen kérdésekre ne várjon választ. Arra szívesen felelek, mennyi lesz a főlösleg a városi zárszámadásban, mikor pusztítja el a földrengés Baját, hány évezed múlva állítják vissza a bajai törvényszéket, kit gázol el Baján először a villamos vasut, vagy ami ezzel egyre megy: a Központi kávéház legényasztaltságából ki nőtil meg leghamarább, lesz-e az idén ragályos kanyaró-járvány, eladják-e hát csakugyan Mátéházát, hányszor utazik egy évben a s. szerkesztő ur Szabadkára és miért, mikor lesz megint hathetes színészet, sőt még arra is, mikor épül föl a bajai víztorny, igazságos-e a Rothschild-féle bajai hirdetési oszlop-adó... De hogy a bajai színház?... Ugyan menjen!

Eltámolyogtam.

Segédszerkesztő: SPITZER ZOLTÁN.

Nyilttér.)*

Borivóknak a bor keveréséhez!

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
100%-os szőlő-égyvörös
SÁVANYÚVIZ

A dűgő égetése közömbösíti a bor savanyúságát, íze kellemesen pezsgő. Nem festi a bort.

*) Az e rovatban közöltétekért nem vállal felelősséget a szerkesztőség.

Len-szalma

legmagasabb áron, raktárhelyen átvevé és kifizetve, megvételre kerestetik.

Ajánlatok »S. E. 1673.« alatt

Jaulus és Tsa

(Haasenstein és Vogler céghez)

BUDAPESTRE intézendők.

Védjegy: „Horgony!”
A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller
pótléka
egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult küszvényei, csúznál és meghüésekénél, bedörzsölés-képpen használva.
Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony” védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Ára üvegekben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest. Dr. Richter gyógyszerészterá az „Arany oroszlánhoz” Prágában. Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétállítás.

Goddam!

Vége egy gyorsan és biztosan ható tyuk-szemszer!

Cook & Johnsons

amerikai szabadalmazott

Tyukszem-gyűrűi

1 darab 20 fillér, 6 darab 1 korona, postán 20 fillér portó

Kapható a birodalom minden gyógyszerterárában valamint orvosszer drogériákban stb.

A m. kir. államvasutak

MENETRENDJE.

Érvényes 1907. május hó 1-től.

Bajáról Zomborba reggel 4 és 7.22 órákor és délután 1.15 órákor.

Zomborból Ujvidékre reggel 2.25 és 6.51 órákor és délután 3.51 órákor.

Ujvidékről Zomborba reggel 2.30 és 7.51 órákor és délután 1.30 órákor.

Zomborból Bajára reggel 6.45 órákor, délután 12.57 és 4.23 órákor.

Ujvidékről Titelre reggel 6.37 és délután 5.10 órákor.

Titelről Ujvidékre reggel 3.32 és délután 1 órákor.

Hegyes—Feketehegyről Palánkára reggel 6.59 délután 3.03 és 7.47 órákor.

Palánkáról Hegyes—Feketehegyre reggel 3., 8.18 és délután 2.35 órákor.

Szabadkáról Óbecsére reggel 4.40 és délután 1.32 órákor.

Óbecséről Szabadkára reggel 4.10 és délután 1.19 órákor.

Szabadkáról Zomborba reggel 5 órákor, 10.25, délután 2.02, 6.50 (gyors) és 7 órákor.

Zomborból Szabadkára reggel 4.40, 8.35 (gyors) 11.30, 3.56 és délután 8.51 órákor.

Szabadkáról Bajára reggel 4.50, 10.30, délután 1.47 és 7.05 órákor.

Bajáról Szabadkára reggel 7.17, 10.40 délután 4.12 és 7.52 órákor.

Óbecséről Ujvidékre reggel 4.50 9.45 és délután 4.25 órákor.

Ujvidékről Óbecsére reggel 4.17, 9.15 és délután 5 órákor.

Budapestről Bajára reggel 7 (gyors) 7.15 és délután 1.55, 3.20 (gyors) 10.10 órákor.

Szabadkáról Budapestre reggel 5.05, 9.51 (gyors) 1.52, 6.37 (gyors) és 11.50 órákor.

Halasról Bácsalmásra reggel 3.50, délután 12.05 és 6 órákor.

Bácsalmásról Halasra reggel 3.51, déli 12 és délután 8.10 órákor.

Bácsalmásról Regőcére reggel 6.16 délután 3 és 8.12 órákor.

Regőcéről Bácsalmásra reggel 3.35, 9.49 és délután 5.56 órákor.

Szabadkáról Ujvidékre reggel 5, 10.30 délután 1.27, 4.15 és 6.48 (gyors) órákor.

Ujvidékről Szabadkára reggel 4.30, 7.56 (gyors) 10.42, d. u. 4.29 (gyors) 7.46 órákor.

Szabadkáról Szegedre reggel 6 és 9.44 órákor, délután 1.47, 6.55, 9.10, 11.05 órákor.

Szegedről Szabadkára reggel 3.05, 7.48 és 11.30, délután 4.55, 6.30, 3.10, 8.15 órákor.

Az Első cs. kir. Duna-gőzhajózási Társaság személyhajóaratainak menetrendje:

Budapestről Mohácsra naponta délben 12 ó. — p.

Bajáról Mohácsra naponta este 8 ó. 05 p.

Bajáról Budapestre naponta délután 2 ó. 05 p.

kedd, péntek és vasárnap reggel 3 ó. 55 p.

Bajáról Orsovára, Galacra vasárnap, szerda és péntek reggel 5 ó. 40 p.

Budapestről Orsovára, Galacra: kedd, csütörtök és szombat este 10 ó. — p.

SZELÉNYI ZSIGMOND

BUTOR ÁRUHÁZA

Baján, Vörösmarty Mihály-utca 1. szám.

Volt Bernhart-féle helyiségben. Grauaug-bank mellett.

Alulírott tisztelettel értesitem Baja város és környéke nagyjérdemű közönségét, hogy dusan felszerelt és minden igényeknek megfelelő

BUTOR-ÁRUHÁZAMAT

Baján, Vörösmarty Mihály-utca 1. szám alatt a volt Bernhart-féle helyiségben, Grauaug-bank mellett, folyó évi május hó 1-én megnyitottam

állandó raktár modern ebédő-, háló-, szalon- és uriszoba berendezésekből, vas-, réz- és kárpitozott butorokból a legegyszerűbbtől a legfinomabb kivitelig.

Elvállalok rajz és tervszerinti teljes lakberendezéseket bármely stílusban, valamint lakások és ünnepélyek alkalmával termék díszítését.

A nagyjérdemű közönség b. pártfogását és jóindulatát kérve, vagyok

kiváló tisztelettel

SZELÉNYI ZSIGMOND.

Világítási berendezések

városok, kastélyok, gyárak, szállodák, üzletek, malmok, és magán-házak részére. — Legujabb szabadalmazott és engedélyezett

„LUX“

acetylén gázfejlesztők. Teljesen veszélytelen.

Villanyvilágítási és erőátviteli berendezések. Különleges-ség, önálló kis telepek (elektro gének)

Csillárok legmodernebb kivitelben, villanyra, légszeszre és acetylénre, nagy választékban.

Motorok benzinre, gázra vagy nyersolajra. bármilyen célra.

Szerelési cikkek, izzólámpák és egyéb kellékek nagy raktára. — Költségvetések, tervezetek és árjegyzék kívánatra díjtanul.

FEJÉR ÉS SCHMIDT

BUDAPEST, Eötvös-tér 2.

Legnagyobb gyár
Ausztria-Magyarországon

Premier-kerékpárok

elsőrangú minőségben.

Utolérhetően olcsók.

Osztrák-magyar gyártmány

Egyedüli elárúsító:

LÁZÁR SÁMUEL
BAJÁN.

Csak „SICULIA” névvel ellátott üvegek valódiak.

A málnási SICULIA forrásvíz

a sós savanyúvizek királya.

Sziklarétegeken átfúrt artézi-forrás. A gyomorégést rögtön megszünteti. Páratlan étvágygerjesztő. Azonnal ható különlegesség a gége, tüdő, torok, gyomor, vese, hólyaghurutos bántalmak ellen.

Korányi, Kéty, Tauszk, Riegler tanár urak szakvéleményei a M Á L N Á S

SICULIA

forrást a kontinens legdusabb természetes alkalikus sós savanyúviznek minősítik.

Főraktár Baja és vidéke részére:

Stampfl Jenő

fűszerkereskedésében.

Ugyisint minden bel- és külföldi ásványvizek legelőnyösebb áron kaphatók. — Telefon 81. szám.

Alapított 1846-ban.

KÖNYV-, ZENEMŰ-, PAPIR-, IRÓ-
és
RAJZSZERRAKTÁR.

Az 1900. évi iparképzésen

aranyéremmel kitüntetve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZET.
DISZKÖNYVKÖTÉSZET.
A „BAJAI HIRLAP” kiadóhivatala.

KOLLÁR A. BAJA,

Báró Eötvös-utca 5. sz. a.

Könyvkereskedésemben

nagy raktár a legujabb irodalmi termékek-, diszművek-, ifjúsági iratok-, képes könyvek-, imakönyvek-, mindenemű tan- és segédkönyvek-, térképek-, földgömbök és zeneművekből.

Irodai levél- és rajzpapírok, író- és rajzszerk, vonalzott üzleti könyvek nagy választékban a legjutányosabb áron beszerezhetők.

Bármely bel- és külföldi hirdlapokra és folyóiratokra előfizetések az eredeti áron elfogadottnak.

Hirdetések a BAJAI HIRLAP-ba mérsékelt áron vétetnek fel.

Diszkönyv-

kötészetem

Diszművek, Folyóiratok, mindennemű könyvek egyszerű és diszes bekötésére,

továbbá

képketrek, (Passepartous) íróaljzatok, stb.

előállítására van berendezve.

KÖNYVNYOMDAI MŰINTÉZETEM

modern berendezéssel ízletesen állít elő műveket, folyóiratokat, bál- és lakodalmi meghívókat, eljegyzési kártyákat, névjegyeket, számlákat, levélpapírokat, levélborítékokat, körleveleket, gyászjelentéseket, árjegyzékeket, falragaszokat, stb. fekete és színes nyomással.

Nagy raktár községi, közigazgatási, ügyvédi és egyházi nyomtatványokból.

Bármilyen könyvnyomda munkák a legolcsóbb áron vétetnek fel.